

سوالات تستی درس پنجم علوم و فنون ادبی (۳) پایه دوازدهم رشته علوم انسانی

طراح سوالات: خانم رقیه سیستانی - دبیرستان فرزنانگان ناحیه ۳

۱- در همه ابیات به استثنای بیت اختیار زبانی «تغییر مصوت بلند به کوتاه» صورت گرفته است؟

الف) طرف کرم ز کس نیست این دل پر امید من گر چه سخن همی برد قصه من به هر طرف

ب) از خم ابروی توام هیچ گشایشی نشد وه که در این خیال کج عمر عزیز شد تلف

ج) ابروی دوست کی شود دست کش خیال من کس نزده است از این کمان تیر مراد بر هدف

د) صوفی شهر بین که چون لقمه شبهه می خورد پار دمش دراز باد آن حیوان خوش علف

۱- طبق اختیارات شاعری، کمیت کدام هجای مصراع اول باید تغییر یابد؟

در آسمان نه عجب گر به گفته حافظ سرود زهره به رقص آورد مسیحا را

۱) نهم ۲) دهم ۳) یازدهم ۴) دوازدهم

۲- ناصر خسرو در کدام بیت، سه بار از اختیار شاعری «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» استفاده کرده است؟

۱- اگر تو از آموختن سر نتابی نجوید سر تو همی سروری را

۲- بسوزند چوب درختان بی بر سزا خود همین است مر بی بری را

۳- درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را

۴- تو با قید بی اسب پیش سواران نباشی سزاوار جز چاکری را

۴- در همه ابیات به استثنای بیت اختیار زبانی وجود دارد.

۱- افتادگان بند تو جایی نمی روند مرغان بال بسته به سنگ ستم مزن

۲- تیغ عتاب بر سر اهل وفا مکش تیر هلاک بر دل صید حرم مزن

۳- در جلوه گاه دوست نگاهی فزون خواه در کارگاه عشق دم از بیش و کم مزن

۴- گفתי چه کام دیدی از آن چاک پیرهن پیراهن دریده من بین و دم مزن

۵- با در نظر گرفتن اختیارات شاعری، علائم هجایی مصراع اول بیت زیر کدام است؟

«تو را سیاهی روس نیست بس، که از غفلت سیاه، موی سفید خود از خضاب کنی»

۱) -UU -U-U--UU-U-U ۲) -UU -U- U- -U- -U-U

۳) ---U-U--UU ---U ۴) ---U-U- -U- -U-U

۶- در کدام بیت اختیار زبانی «تغییر مصوت کوتاه به بلند و بلند به کوتاه» به کار رفته است؟

۱- از چاشنی قند مگو هیچ وز شکر زان رو که مرا از لب شیرین تو کام است

۲- با محتسبم عیب مگوید که او نیز دانلود از اپلیکیشن پویش چشمم همه بر لعل لب و گردش جامست

۳- گوشم همه بر قول نی و نغمه چنگ است

۴- در مجلس ما عطر میامیز که ما را

هر لحظه ز گیسوی تو خوشبوی مشام است

۷- در کدام مصراع اختیارات شاعری، «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند»، «حذف همزه» و بلند تلفظ کردن هجای پایانی « صورت گرفته است؟

- ۱- مخالفت نکنم آن کنم که فرمان است .
۲- که جهل پیش خردمند عذر نادان است .
۳- نه آبروی که گر خون دل بخواهی ریخت .
۴- هزار سختی اگر بر من آید آسان است

۸- کدام بیت هجاهای ۲ و ۷ و ۹ مصراع اول با معادل هایشان در مصراع دوم آن بیت یکسان نیستند؟

- ۱- دل من همی داد گفתי گویایی
۲- در دام فتاده آهویی چند
۳- ز دست دیده و دل هر دو فریاد
۴- بسازم خنجری نیشش ز پولاد
۹- کدام عبارت نادرست است؟
که باشد مرا روزی از تو جدایی
محکم شده دست و پای در بندد
که هر چه دیده بیند دل کند یاد
زنم بر دیده تا دل گردد آزاد

- ۱- هنگام حذف همزه یک هجای کوتاه صرفه جویی می شود .
۲- هجای بلند گاه به هجای کوتاه تبدیل می شود .
۳- حذف همزه در آغاز هجا صورت می گیرد .
۴- حذف همزه از اختیارات شاعری نیست .

۱۰- با توجه به اختیارات شاعری ، در کدام هجاهای مصراع اول ، باید مصوت کوتاه را بلند تلفظ کنیم.

« باشد اندیشه ما و نگه ما چون باد بهر انگیختن طوفان بر بسته میان»

- ۱- هشت - یازده ۲- شش - یازده ۳- شش - نه ۴- پنج - ده

پاسخنامه سؤالات تستی درس پنجم

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱	۴	۱	۲	۱	۱	۴	۱	۴	۱

